

АВТОМОБІЛЬНА ПІДГОТОВКА

РОЗДІЛ 1. Правила дорожнього руху

ТЕМА 1.

Нормативні документи у сфері дорожнього руху. Загальні положення. Основні поняття та терміни. Обов'язки та права учасників дорожнього руху.

План лекції

- **1. Основні положення Закону України про дорожній рух.**
- **2. Основні положення законодавства України, що стосуються дорожнього руху.**

ВСТУП

- **Законодавство ПРО ДОРОЖНІЙ РУХ відповідно до статті 2 Закону України «Про дорожній рух» складається з цього Закону та актів законодавства України, що видаються відповідно до нього**

1. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ЗАКОНУ УКРАЇНИ ПРО ДОРОЖНІЙ РУХ

- Закон України «Про дорожній рух» визначає правові та соціальні основи дорожнього руху з метою захисту життя та здоров'я громадян, створення безпечних і комфортних умов для учасників руху та охорони навколишнього природного середовища.
- Цей Закон був введений в дію постановою Верховної ради України №2953-XII від 28.01.1993р і є чинним із внесенням відповідних змін та доповнень.

- Закон регулює суспільні відносини у сфері дорожнього руху та його безпеки, визначає права, обов'язки і відповідальність суб'єктів – учасників дорожнього руху, міністерств, інших центральних органів державної виконавчої влади, об'єднань, підприємств, установ і організацій незалежно від форм власності та господарювання.
- Він складається з 12 розділів.

РОЗДІЛ 6. Стандартизація та нормування організації дорожнього руху.

Стаття 41. Правила дорожнього руху

В Україні встановлено правосторонній рух транспортних засобів.

Порядок початку руху, зміни руху за напрямком, розташування транспортних засобів і пішоходів, вибору швидкості руху та дистанції, обгону та стоянки, проїзду перехресть, пішохідних переходів і залізничних переїздів, зупинок транспортних засобів загального користування, користування зовнішніми світловими приладами, правила пересування пішоходів, проїзд велосипедистів, а також питання організації руху та його безпеки регулюються Правилами дорожнього руху, що затверджуються Кабінетом Міністрів України.

РОЗДІЛ 12. Міжнародні угоди.

Стаття 54. Міжнародні угоди

Якщо міжнародною угодою України встановлено інші правила, ніж ті, що містяться у законодавстві України про дорожній рух, то застосовуються правила міжнародної угоди.

2. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДОРОЖНЬОГО РУХУ

2.1. Вимоги Кодексу України про адміністративні правопорушення, що стосуються забезпечення безпеки дорожнього рух.

- Кодекс був введений в дію постановою Верховної ради Української РСР №8074-Х від 7.12.1984 р і є чинним із внесенням відповідних змін та доповнень.

- **Стаття 121.** *Порушення водіями правил експлуатації транспортних засобів, правил користування ременями безпеки або мотошоломами*
- **Стаття 121-1.** *Експлуатація водіями транспортних засобів, ідентифікаційні номери складових частин яких не відповідають записам у реєстраційних документах*
- **Стаття 121-2.** *Порушення правил перевезення пасажирів при наданні послуг з перевезення пасажирів*

- **Стаття 122.** *Перевищення водіями транспортних засобів встановлених обмежень швидкості руху, проїзд на заборонний сигнал регулювання дорожнього руху та порушення інших правил дорожнього руху*
- **Стаття 122-2.** *Невиконання водіями вимог про зупинку*
- **Стаття 122-4.** *Залишення місця дорожньо-транспортної пригоди*
- **Стаття 122-5.** *Порушення порядку встановлення і використання спеціальних світлових або звукових сигнальних пристроїв*

- **Стаття 123.** *Порушення водіями транспортних засобів правил проїзду залізничних переїздів*
- **Стаття 124.** *Порушення правил дорожнього руху, що спричинило пошкодження транспортних засобів, вантажу, автомобільних доріг, вулиць, залізничних переїздів, дорожніх споруд чи іншого майна*
- **Стаття 124-1.** *Ненадання транспортних засобів працівникам міліції та медичним працівникам, а також ненадання військових транспортних засобів посадовим особам Військової служби правопорядку у Збройних Силах України*
- **Стаття 125.** *Інші порушення правил дорожнього руху*

- **Стаття 126.** Керування транспортними засобами особами, які не мають відповідних документів або не пред'явили їх для перевірки
- **Стаття 127.** Порушення правил дорожнього руху пішоходами, велосипедистами та особами, які керують гужовим транспортом, і погоничами тварин
- **Стаття 127-1.** Порушення порядку перевірки технічного стану транспортного засобу
- **Стаття 130.** Керування транспортними засобами або суднами особами, які перебувають у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують їх увагу та швидкість реакції

- **Стаття 261.** *Адміністративне затримання*
- **Стаття 262.** *Органи (посадові особи), правомочні здійснювати адміністративне затримання*
- **Стаття 263.** *Строки адміністративного затримання*
- **Стаття 264.** *Особистий огляд і огляд речей*
- **Стаття 265.** *Вилучення речей і документів*
- **Стаття 265-1.** *Тимчасове вилучення посвідчення водія*
- **Стаття 265-2.** *Тимчасове затримання транспортних засобів*

- **Стаття 265-3.** *Тимчасове вилучення талона про проходження державного технічного огляду або ліцензійної картки на транспортний засіб*
- **Стаття 266.** *Відсторонення осіб від керування транспортними засобами, річковими і маломірними суднами та огляд на стан алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або щодо перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують їх увагу та швидкість реакції*
- **Стаття 267.** *Оскарження заходів забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення*

2.2. Вимоги Закону України про міліцію, що стосуються забезпечення безпеки дорожнього рух.

- Закон був введений в дію постановою Верховної ради Української РСР №583-XII від 25.12.1990 р і є чинним із внесенням відповідних змін та доповнень.

- **Стаття 11.** *Права міліції*
- **Стаття 12.** *Умови і межі застосування заходів фізичного впливу, спеціальних засобів і вогнепальної зброї*
- **Стаття 13.** *Застосування засобів впливу*
- **Стаття 14.** *Застосування спеціальних засобів*
- **Стаття 15.** *Застосування вогнепальної зброї*
- **Стаття 25.** *Відповідальність працівників міліції*

НАКАЗ N 111 від 27.03.2009

«Про затвердження Інструкції з питань діяльності підрозділів дорожньо-патрульної служби Державтоінспекції МВС»

13.1. Підставою для зупинення транспортних засобів є:

13.1.1. Порушення ПДР водіями.

13.1.2. Відсутності номерного (них) знака (ів) на транспортному засобі або наявності номерного знака, який не відповідає встановленим вимогам, закріплений у не встановленому для цього місці, закритий іншими предметами чи забруднений, що не дозволяє чітко визначити символи номерного знака з відстані двадцяти метрів.

13.1.3. Наявність ознак, які свідчать про технічну несправність транспортного засобу.

13.1.4. Наявність даних, що свідчать про причетність транспортного засобу, його водія, пасажирів або вантажу до вчинення дорожньо-транспортної пригоди, злочину чи адміністративного правопорушення.

13.1.5. Перебування транспортного засобу в розшуку, наявність даних про використання транспортного засобу з протиправною метою.

13.1.6. Необхідність опитування водія чи пасажирів про обставини скоєння ДТП, адміністративного правопорушення, злочину, свідками якого вони є або могли

13.1.7. Необхідність залучення водія транспортного засобу для надання допомоги іншим учасникам дорожнього руху або працівникам міліції чи як свідка при оформленні протоколів про адміністративні правопорушення чи матеріалів дорожньо-транспортних пригод.

13.1.8. Проведення цільових заходів (операції, відпрацювання, оперативні плани) для перевірки документів на право користування і керування транспортним засобом, документів на транспортний засіб.

13.1.9. Виконання рішень уповноважених на те державних органів про обмеження чи заборону руху.

13.1.10. Якщо спосіб закріплення вантажу на транспортному засобі створює небезпеку для інших учасників дорожнього руху.

13.1.11. Порушення визначеного порядку встановлення і використання на транспортному засобі спеціальних світлових або звукових сигнальних пристроїв.

14. Порядок зупинки транспортного засобу

14.1. У разі прийняття працівником підрозділу ДПС рішення про зупинку транспортного засобу останній повинен врахувати всі його наслідки (причину зупинки, дорожні умови, інтенсивність руху, освітлення або видимість ділянки дороги, **МОЖЛИВИЙ ДОСВІД ВОДІЯ**).

14.2. Сигнал про зупинку транспортного засобу подається працівником підрозділу ДПС у зрозумілій для водіїв формі (сигналів), за допомогою жезла регулювальника, свистка чи рукою. При цьому жезлом (рукою) вказується безпосередньо на транспортний засіб, який зупиняється, та на пропоноване місце зупинки.

14.3. Зупинка транспортного засобу правопорушника для припинення порушень правил дорожнього руху під час руху патрульним автомобілем повинна здійснюватись з використанням спеціальних звукових та світлових пристроїв з

14.4. У місцях де зупинка транспортного засобу може створити перешкоду у русі чи аварійну обстановку, інформація про порушення ПДР з приладу фото-відео фіксації каналами зв'язку передається на найближчий стаціонарний пост ДПС ДАІ де автомобіль правопорушника зупиняється та до особи, що допустила порушення вживаються заходи у порядку згідно з чинним законодавством.

14.5. Місце для зупинки транспортного засобу працівник підрозділу ДПС повинен вказувати так, щоб після повної зупинки останній знаходився попереду патрульного автомобіля (автобуса, мотоцикла) чи поста на відстані до 20 метрів.

14.6. Після повної зупинки транспортного засобу працівник підрозділу ДПС повинен підійти до водія з дотриманням заходів особистої безпеки.

14.7. Під час звернення до водія працівник Державтоінспекції зобов'язаний привітатися, чітко й зрозуміло назвати свою посаду, звання та прізвище, повідомити про причину зупинки транспортного засобу, суть скоєного правопорушення у випадку його вчинення та висловити вимогу про пред'явлення водієм для перевірки посвідчення на право керування транспортним засобом, реєстраційного документа на транспортний засіб та поліса (сертифіката) обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів.

16.4. Категорично забороняється переслідування:

- на службових автомобілях (автобусах, мотоциклах), які не мають спеціальних світлових та звукових пристроїв, на власних або приватних транспортних засобах;
- мопедів, мотоциклів, водії яких або особи, що ними керують, перебувають без мотошоломів, за винятком випадків, коли наявна інформація про причетність транспортного засобу або його водія до вчинення злочину.

27.4. Працівник підрозділу ДПС під час зупинки транспортного засобу зобов'язаний без затримки підійти до водія. Для розмови з водієм не обов'язково запрошувати його вийти з автомобіля, крім випадків:

27.4.1. З метою усунення технічної несправності транспортного засобу або порушень правил перевезення вантажів.

27.4.2. Коли є достатні підстави вважати, що водій знаходиться в стані сп'яніння.

27.4.3. Коли водій або пасажери підозрюються в скоєнні злочину.

27.4.4. В інших випадках, коли є необхідною участь водія в оформленні документів або наданні допомоги іншим учасникам дорожнього руху.

Постанова від 17 грудня 2008 р. N 1103

«Про затвердження Порядку направлення водіїв транспортних засобів для проведення огляду з метою виявлення стану алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, і проведення такого огляду»

Розділ 1: Загальні положення

Розділ 2: Обов'язки і права водіїв механічних транспортних засобів

Розділ 3: Рух транспортних засобів із спеціальними сигналами

Розділ 4: Обов'язки і права пішоходів

Розділ 5: Обов'язки і права пасажирів

Розділ 6: Вимоги до велосипедистів

Розділ 7: Вимоги до осіб, які керують гужовим транспортом, і погоничів тварин

3.1. Водії оперативних транспортних засобів, виконуючи невідкладне службове завдання, можуть відступати від вимог розділів 8 (крім сигналів регулювальника), 10-18, 26, 27 та пункту 28.1 цих Правил за умови увімкнення пробліскового маячка синього або червоного кольору і спеціального звукового сигналу та забезпечення безпеки дорожнього руху. За відсутності необхідності додаткового привертання уваги учасників дорожнього руху спеціальний звуковий сигнал може бути вимкнений.

3.2. У разі наближення транспортного засобу з увімкненим **синім** проблісковим маячком та (або) спеціальним звуковим сигналом водії інших транспортних засобів, які можуть створювати йому перешкоду для руху, **зобов'язані дати йому дорогу і забезпечити безперешкодний** проїзд зазначеного транспортного засобу (і супроводжуваних ним транспортних засобів).

На транспортних засобах, які рухаються в супроводжуваній колоні, повинне бути ввімкнено ближнє світло фар.

Якщо на такому транспортному засобі увімкнено пробліскові маячки **синього** і **червоного** або лише **червоного кольору**, водії інших транспортних засобів **зобов'язані зупинитися** біля правого краю проїзної частини (на правому узбіччі).

На дорозі з розділювальною смугою цю вимогу зобов'язані виконати водії транспортних засобів, що рухаються в попутному напрямку.

3.5. Наближаючись до нерухомого транспортного засобу з увімкненим проблісковим маячком **синього кольору** та спеціальним звуковим сигналом (або без увімкненого спеціального звукового сигналу), що стоїть на узбіччі (біля проїзної частини) або на проїзній частині, водій повинен знизити швидкість до **40 км/год** та в разі подання регулювальником відповідного сигналу зупинитися.

Продовжувати рух можна лише з дозволу регулювальника.

3.6. Увімкнення пробліскового маячка оранжевого кольору на механічних транспортних засобах дорожньо-експлуатаційної служби під час виконання роботи на дорозі, на великогабаритних та великовагових транспортних засобах не дає їм переваги в русі, а служить для привернення уваги та попередження про небезпеку. При цьому водіям транспортних засобів дорожньо-експлуатаційної служби під час виконання роботи на дорозі дозволяється відступати від вимог дорожніх знаків

ЗАВДАННЯ НА САМОПІДГОТОВКУ

1. Вимоги Закону України про міліцію, що стосуються забезпечення безпеки дорожнього руху.
2. Вимоги Кодексу України про адміністративні правопорушення, що стосуються забезпечення безпеки дорожнього руху.
3. Розділи 1-7 ПДР.
4. Підготувати реферативні доповіді з заданої теми